

Notat 2011-3

Kommunale og fylkeskommunale inntekter fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger i kraftsektoren

Energi Norge
Mai 2011

INNHOOLD

1	INNLEDNING.....	3
1.1	Bakgrunn og problemstilling	3
1.2	Hovedkonklusjoner	3
2	KOMMUNALE SKATTER OG KONSESJONSBASERTE ORDNINGER....	4
3	OM UNDERSØKELSEN	5
3.1	Utvalg.....	5
3.2	Data	5
4	RESULTATER FRA UNDERSØKELSEN	7
4.1	Oversikt	7
4.2	Resultater pr. kommune	8
4.3	Samlede kommunale inntekter vs. kraftinntekter	10
4.4	Konsekvenser av økt eiendomsskatt.....	11
	REFERANSER.....	16

1 INNLEDNING

1.1 Bakgrunn og problemstilling

Norske kommuner og fylker som er vertskap for kraftverk, magasiner og vassdrag som benyttes til vannkraftproduksjon, mottar betaling i form av konsesjonskraft, konsesjonsavgifter, eiendomsskatt og naturressursskatt, som er hjemlet i ulike lover. Finansdepartementet varslet i statsbudsjettet for 2011 en høring om eiendomsskattereglene for vannkraftverk (Prop.1 LS, 2010-2011). Vi analyserer derfor følgende problemstillinger i dette notatet:

Hvor store inntekter har norske kommuner og fylkeskommuner fra ulike skatter og konsesjonsbaserte ordninger, og hvordan fordeles inntektene mellom kommunene?

Hva blir konsekvensene for kommunenes inntekter fra eiendomsskatt på vannkraftverk dersom maksverdien for eiendomsskattegrunnlaget oppheves?

Analysen er basert på en spørreundersøkelse blant et utvalg vannkraftprodusenter. Vi ser ikke på inntekter til kommuner og fylkeskommuner som eiere av vannkraftverk (for eksempel i form av utbytte og renter på ansvarlige lån), bare inntekter fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger.

Notatet er utarbeidet på oppdrag fra Energi Norge, og bygger på en tilsvarende undersøkelse som Energi Norge fikk gjennomført i 2009.¹

1.2 Hovedkonklusjoner

Vi trekker følgende konklusjoner på grunnlag av undersøkelsen:

- I sum mottar norske kommuner og fylker verdier i størrelsesorden 6,8 milliarder kroner pr. år fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger for vannkraftproduksjon. Dette anslaget er basert på en oppskalering av resultatene fra undersøkelsen ut fra middelproduksjonen i utvalget. Videre har vi benyttet en normert verdi på 30 øre/kWh av konsesjonskraft, uavhengig av hvordan mottakerne faktisk disponerer konsesjonskraften. Eiendomsskatten utgjør ca. 2 milliarder kroner, mens verdien av konsesjonskraft er ca. 2,4 milliarder kroner.
- Fordelingen av inntekter mellom kommuner er svært ujevn enten vi ser på totale inntekter eller inntekter per capita. 10 prosent av kommunene mottar om lag halvparten av de samlede inntektene i utvalget i undersøkelsen. 4 kommuner har beregnede inntekter over 100 000 pr. innbygger, mens ca. 190 kommuner har under 20 000 pr. innbygger i inntekter. Undersøkelsen viser også at kommunene som mottar mest i inntekter fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger, er blant kommunene med de høyeste frie inntektene pr. innbygger på landsbasis. Det gjelder både før og etter at inntektene fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger er tatt med, men kraftinntektene forsterker forskjellene betydelig.
- En eventuell fjerning av dagens maksverdi for eiendomsskatt vil føre til store inntektsøkninger for de kommunene som mottar mest fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger i dag. På mellomlang sikt (2013) vil inntektene fra eiendomsskatten nesten bli tredoblet, mens det på lang sikt (fra 2017) vil dreie seg om en dobling av inntektene. Enkelte kommuner vil få økte inntekter med flere titalls tusen kroner pr. innbygger.

¹

Se Econ Pöyry-notat 2009-043, *Kommunale skatter og konsesjonsbaserte ordninger for kraftproduksjon*.

2 KOMMUNALE SKATTER OG KONSESJONSBASERTE ORDNINGER

Vi har kartlagt følgende kommunale skatter og konsesjonsbaserte ordninger:²

- *Eiendomsskatt.* Eiendomsskatten beregnes pr. kraftverk på individuell basis. For kraftverk med installert effekt over 10 000 kVA (ca. 10 MW) beregnes eiendomsskatten som inntil 0,7 prosent av formuesverdi. Formuesverdien beregnes som nåverdien av framtidige inntekter og kostnader inklusive investeringer (utskifting av driftsmidler), der inntekter og kostnader estimeres på grunnlag av gjennomsnittlige historiske inntekter og kostnader samt gjenstående skattemessig levetid av driftsmidlene. Skattegrunnlaget kan ikke være lavere enn 0,95 kr/kWh middelproduksjon (gjennomsnittet av siste 7 års produksjon) og ikke høyere enn 2,35 kr/kWh. For kraftverk med lavere installert effekt er skattegrunnlaget skattemessig verdi pr. 1. januar i ligningsåret. Eiendomsskatten er fradragsberettiget i alminnelig inntekt og grunnrenteinntekten i året den betales. Eiendomsskatten betales på grunnlag av formuesverdier fastsatt ved ligningen 2 år tidligere (det vil si at eiendomsskatten for 2011 betales på grunnlag av verdier fastsatt ved ligningen for 2009 osv.).
- *Naturressursskatt.* Naturressursskatten utgjør 1,3 øre/kWh av middelproduksjon (siste 7 års produksjon), og beregnes pr. kraftverk. 1,1 øre går til vertskommunen, 0,2 øre til vertsfylket for kraftverkene. Skatten kan trekkes fra skatt på alminnelig inntekt slik at summen av naturressursskatt og skatt på alminnelig inntekt ikke overstiger 28 prosent av det skattbare overskuddet. Skatten er derimot ikke fradragsberettiget i grunnrenteinntekten. Eventuell overskytende naturressursskatt kan framføres til evig tid med rentekompensasjon. Kraftverk med installert ytelse under 5500 kVA (ca. 5 MW) er ikke pliktige til å betale naturressursskatt, mens kraftverk over denne grenseverdien er fullt ut skattepliktige fra første kWh. Normalt er naturressursskatten ikke noen netto økonomisk byrde for vannkraftprosjekter, som følge av samordningen med skatt på alminnelig inntekt og framføringsadgangen med rente til ubegrenset tid.
- *Konsesjonskraft.* Inntil 10 prosent av årlig kraftproduksjon må avstås til vertskommuner og –fylker i kraftverk over 4000 naturhestekrefter. Kraften selges i henhold til priser fastsatt av Olje- og energidepartementet. For konsesjoner gitt etter 10. april 1959 beregnes en felles pris basert på beregnet selvkost i et utvalg kraftverk, typisk ca. 9-10 øre/kWh de siste årene (10,68 øre/kWh for 2011), mens det for tidligere konsesjoner beregnes en separat pris for hvert enkelt verk. I tillegg betaler mottaker kostnadene for innføring i nettet, som i gjennomsnitt ligger rundt 1 øre/kWh på landsbasis (men der det kan være store individuelle variasjoner mellom kraftverk avhengig av plassering i nettet). Konsesjonskraftmengden beregnes alltid individuelt pr. kraftverk. Merk at mengden konsesjonskraft til kommunene er oppad begrenset til forbruket i alminnelig forsyning pr. kommune. Det overskytende går til fylkeskommunen. Det kan også stilles krav om konsesjonskraft til staten, men dette skjer i praksis ikke.
- *Konsesjonsavgifter.* Konsesjonsavgifter betales til vertskommuner og –fylker og beregnes pr. kraftverk. Avgiftssatsen fastsettes etter skjønn innenfor maksimums- og minimumssatser. Graden av miljøinngrep og utbyggingens lønnsomhet er faktorer i fastsettelsen av avgiften. Konsesjonsavgiftene er fradragsberettiget i både alminnelig inntekt og grunnrenteinntekten.

²

Beskrivelsen er basert på Econ Pöyry (2009), men er oppdatert og utvidet.

3 OM UNDERSØKELSEN

3.1 Utvalg

Undersøkelsen ble sendt til totalt 32 norske vannkraftprodusenter som til sammen representerer ca. 90 prosent (om lag 110 TWh) av norsk vannkraftproduksjon gjennom direkte og indirekte eierskap i ulike kraftverk og selskaper. Av disse har 23 selskaper med en samlet middelproduksjon på ca. 105 TWh svart, slik at tallene dekker ca. 85 prosent av den norske produksjonen totalt sett (ca. 123,4 TWh i vannkraftverk i drift pr. 1. januar 2010 ifølge NVEs kraftverksdatabase), fordelt på ca. 400 kraftverk. Svarprosenten i undersøkelsen ligger på over 90 prosent målt ut fra middelproduksjon i utvalget som ble kontaktet.

224 kommuner og 15 fylkeskommuner er representert i datamaterialet.

3.2 Data

Dataene i undersøkelsen omfatter eiendomsskatt, naturressursskatt, konsesjonskraft og konsesjonsavgifter. Selskapene ble bedt om å beregne estimert eiendomsskatt til betaling i 2011 (fastsatt ved ligningen for 2009). For øvrige størrelser ble det bedt om 2010-tall. Noen selskaper rapporterer imidlertid 2009-data og estimert eiendomsskatt 2010. For samtlige størrelser ble det bedt om data pr. kraftverk. I tillegg ble selskapene bedt om å rapportere en del bakgrunnskjennetegn for hvert kraftverk, herunder middelproduksjon, installert effekt og eierandel, samt konsesjonskraftpris der det var relevant.

Undersøkelsen gir et bilde av de samlede inntektene til kommunene og fylkene fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger som samsvarer med resultatene fra andre kartlegginger, jf. Finansdepartementet (2011). Resultatene på kommunenivå må likevel tolkes med en viss forsiktighet:

- Ca. 18 TWh av den samlede vannkraftproduksjonen er ikke dekket av undersøkelsen. Av dette står selskaper som ikke har svart for ca. 6 TWh, mens de resterende ca. 12 TWh gjelder selskaper som ikke har vært omfattet av undersøkelsen. Dette påvirker primært våre anslag på de samlede verdiene på nasjonalt plan, men feilmarginen er beskjeden.
- I noen kraftverk som har flere eiere, mangler vi informasjon fra deleiere som enten ikke har svart eller som ikke har vært omfattet av undersøkelsen. Det betyr i en del tilfeller at vi får for lave anslag på de samlede inntektene. Det viser seg blant annet at våre anslag på økningen i eiendomsskatt for kommunene med størst inntekter gjennomgående blir noe lavere enn i Finansdepartementets høringsnotat.
- Fordelingen på kommuner er ikke rapportert helt nøyaktig, spesielt i kraftverk med flere eiere. Dette er korrigert for i en del tilfeller, men enkelte feil gjenstår trolig. Dette gir også opphav til avvik i forhold til Finansdepartementets anslag på virkningene på eiendomsskatten på kommunenivå.
- Det er enkelte åpenbare feilrapporteringer, for eksempel ved at feil benevnelse er brukt. Mange av disse er rettet opp i forbindelse med bearbeidningen av data (gjennom sjekk av konsistens mot andre selskaper der det har vært mulig, kontroll mot andre datakilder som NVE og Finansdepartementet og sammenligning med nøkkeltall på bransjenivå), men vi har neppe fanget opp alle feilrapporteringer. Jo større feil, desto større er imidlertid sannsynligheten for at vi har avdekket feilen.
- I en del felleseide kraftverk er det bare kraftverksoperatøren som har oversikt over konsesjonskraft og konsesjonsavgifter pr. kommune. De andre eierne har ikke nødvendigvis tilgjengelig informasjon om dette. I en del tilfeller har vi derfor bare informasjon om konsesjonskraft og –avgifter fra operatøren. Det kan ha gitt opphav til manglende data og/eller dobbelttelling, selv om mange av avvikene er korrigert for.
- Det finnes egne konsesjonskraftfond som mottar konsesjonskraften fra kommunene og får de økonomiske verdiene. Vi har imidlertid ikke fått informasjon om denne fordelingen i undersøkelsen, og for enkelte kommuner betyr det at konsesjonskraftverdiene overvurderes noe. For de samlede resultatene på landsbasis betyr dette ikke noe, og det påvirker ikke anslagene på eiendomsskatt og andre størrelser pr. kommune.
- Fordelingen av naturressursskatt mellom kommuner og fylkeskommuner er ikke rapportert i alle tilfeller. Naturressursskatten i utgangspunktet betales fra kraftverkseier til kommunene, som deretter betaler videre til fylkeskommunene, men det er altså ikke alle selskaper som har rapportert

den bakenforliggende fordelingen. Dette påvirker ikke anslaget på samlet naturressursskatt i vår undersøkelse, men andelen som tilfaller kommunene blir noe for høy. Våre data gir en andel på 96 prosent av naturressursskatten til kommunene, mens den faktiske andelen er ca. 85 prosent (1,1 øre/kWh av 1,3 øre/kWh totalt).

4 RESULTATER FRA UNDERSØKELSEN

4.1 Oversikt

I tabellen nedenfor oppsummerer vi verdien av eiendomsskatt, naturressursskatt, konsesjonsavgifter samt konsesjonskraft i GWh og verdien av konsesjonskraften. Verdien av konsesjonskraften er normert til 30 øre/kWh. Vi definerer verdien av konsesjonskraft som differansen mellom kraftprisen i markedet og konsesjonskraftprisen inklusive innmatingskostnader. Konsesjonskraftprisen for 2010 var 10,27 øre/kWh (prisen fastsatt av Olje- og energidepartementet for konsesjoner gitt etter 10. april 1959). Systemprisen på Nord Pool var 42,53 øre/kWh, mens gjennomsnittlig innmatingskostnad for produksjon ligger i størrelsesorden 1 øre/kWh.

Tabell 1 Inntekter fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger. Millioner kr

	Eiendoms- skatt	Naturressurs- skatt	Konsesjons- avgifter	Konsesjons- kraft (GWh)	Verdi av konsesjons- kraft	Sum inntekter	Øre/kWh
Kommuner	1 617	1 240	523	5 551	1 665	5 046	5,0
Fylker, ikke spesifiserte kommuner, andre	0	49	5	1 698	509	564	0,6
Sum utvalg	1 617	1 290	529	7 249	2 175	5 610	5,5
Anslag landsbasis	1 963	1 566	642	8 802	2 641	6 811	5,5

Kilde: THEMA Consulting Group, utvalgsundersøkelse blant vannkraftprodusenter. 2010-data for naturressursskatt, konsesjonsavgifter og verdien av konsesjonskraft, eiendomsskatt til betaling i 2011.

Merk at naturressursskatten inngår i inntektsutjevningssystemet for kommunene, mens de øvrige inntektene ikke gjør det.³ Det vil si at nettoverdien fra naturressursskatten kan være lavere enn tallene i tabellen, ettersom skatteinntektene inngår i grunnlaget for utjevning av inntekter mellom norske kommuner. Inntektene som ikke inngår i inntektsutjevningen, utgjør mer enn 75 prosent av de totale inntektene.

Anslaget for naturressursskatt pr. kWh er lavere enn den nominelle satsen på 1,3 øre/kWh. En av årsakene er at naturressursskatten avregnes på grunnlag av siste 7 års gjennomsnittsproduksjon, som kan avvike fra middelproduksjonen selskapene har oppgitt. En annen årsak er at kraftverk med mindre enn 5500 kVA påstemplet merkeytelse ikke betaler naturressursskatt, og vi har ikke korrigert for dette i utvalget. Det er også grunn til å tro at enkelte selskaper har oppgitt ufullstendig informasjon.

Vi har som nevnt valgt å legge til grunn en normert verdi av konsesjonskraften. Det skyldes at det er vanskelig å beregne den faktiske kontantstrømmen pr. kommune som følge av konsesjonskraft. Noen kraftprodusenter har avtaler med kommuner og fylker om forvaltning av konsesjonskraft. For eksempel finnes det selskaper som selger konsesjonskraften i markedet på vegne av kommunen til et fast forvaltningshonorar. Det finnes også eksempler på avtaler basert på gevinstdeling, og det finnes også kommuner som har satt bort forvaltningen av konsesjonskraften til spesialister på krafthandel. Noen kommuner selger konsesjonskraften billig til egne innbyggere, for eksempel gjennom ordninger med pristak eller garantiordninger i forhold til markedspris, eller ved direkte videresalg uten påslag på innkjøpsprisen. Et annet moment som gjør det vanskelig å beregne verdien av konsesjonskraften eksakt, er at konsesjonskraftmottakerne også skal dekke innmatingskostnader eller nettariffer. Nettariffene kan variere mye over tid og mellom områder, spesielt energileddet som betales pr. kWh basert på punktvis marginaltap i nettet, og selskapene i undersøkelsen har rapportert konsesjonskraftprisen på litt forskjellige

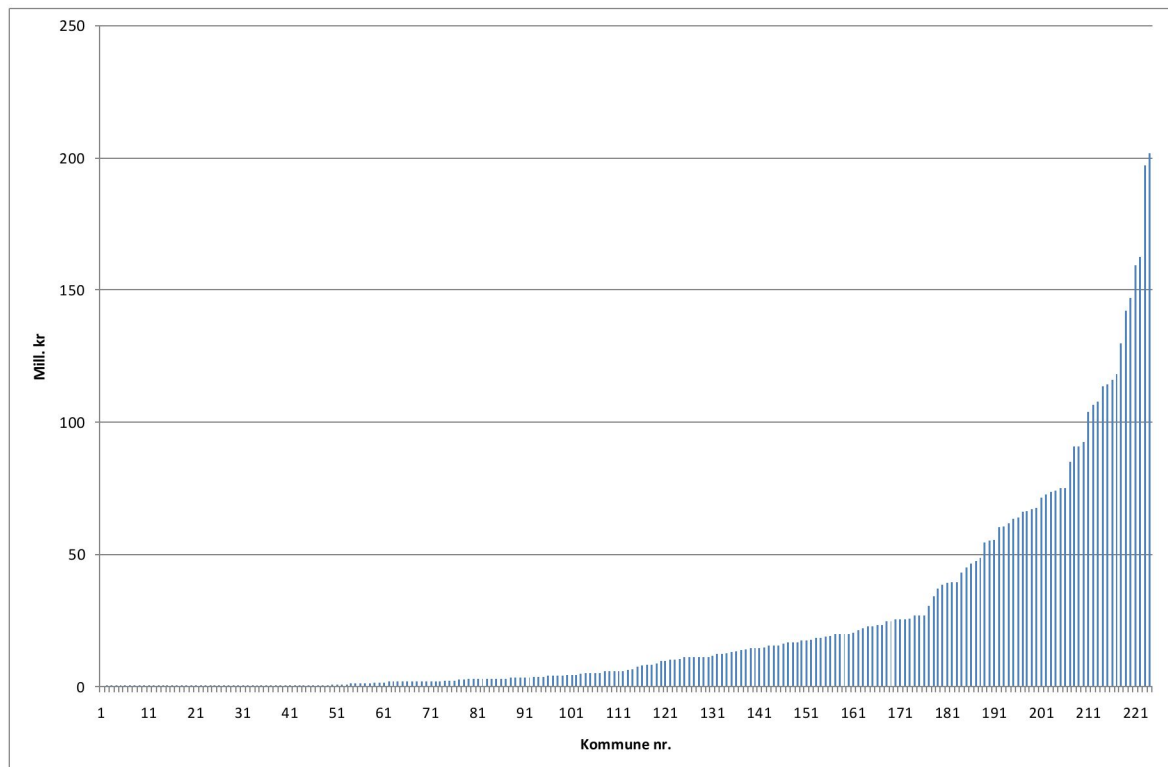
³ Kommunesektorens frie inntekter består av rammetilskudd og skatteinntekter. Dette er inntekter som kommuner og fylkeskommuner kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk. I overkant av 2/3 av de frie inntektene kommer fra skatt og i underkant av 1/3 er rammetilskudd. De frie inntektene fordeles til kommunene og fylkeskommunene gjennom inntektssystemet. Ved fordelingen av rammetilskuddet tas det hensyn til strukturelle ulikheter i kommunenes kostnader (utgiftsutjevning) og ulikheter i skatteinntektene (inntektsutjevning). Inntektsutjevningen omfatter inntekts- og formuesskatt fra personlige skatteyttere og naturressursskatt fra kraftforetak.

måter. Bildet blir på denne måten ikke helt presist for enkeltkommuner, men det gir en god illustrasjon av den samlede realøkonomiske verdien av konsesjonskraften. At en kommune velger å forvalte konsesjonskraften på en måte som ikke gir kommunen maksimal uttelling i form av direkte inntekter, endrer ikke den realøkonomiske verdien.

4.2 Resultater pr. kommune

I figuren nedenfor viser vi totale inntekter fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger pr. kommune i millioner kroner. Vi har rangert kommunene fra venstre langs førsteaksen etter størrelsen på inntektene. Vi har utelatt fylkeskommuner og inntekter som ikke er fordelt på enkeltkommuner, samt NVEs konsesjonsavgiftsfond.

Figur 1 **Inntekter fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger pr. kommune. Millioner kroner**

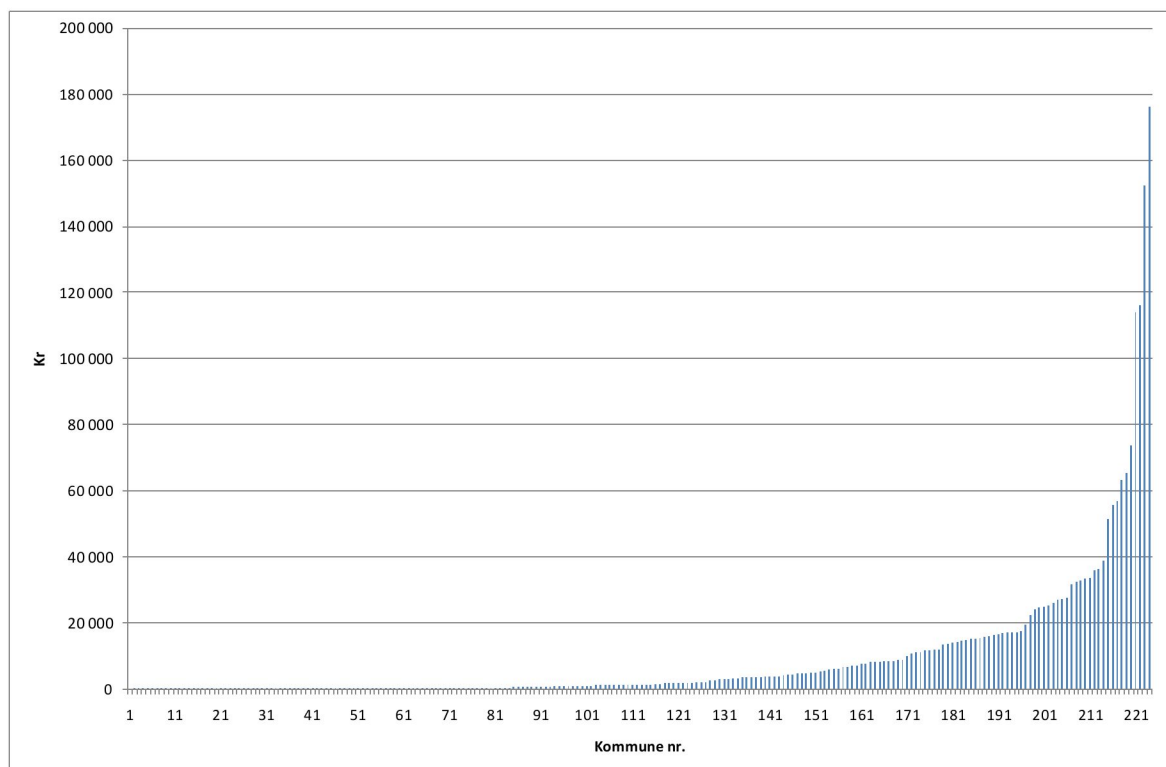

Kilde: THEMA Consulting Group, utvalgsundersøkelse blant vannkraftprodusenter. 2010-data for naturressursskatt, konsesjonsavgifter og verdien av konsesjonskraft, eiendomsskatt til betaling i 2011.

Som figuren viser, er det svært mange kommuner som har små inntekter fra vannkraftproduksjon. Dette bildet er også i samsvar med tilsvarende analyse av eiendomsskatten isolert sett i statsbudsjettet for 2011 (Prop. 1 LS, 2010-2011).

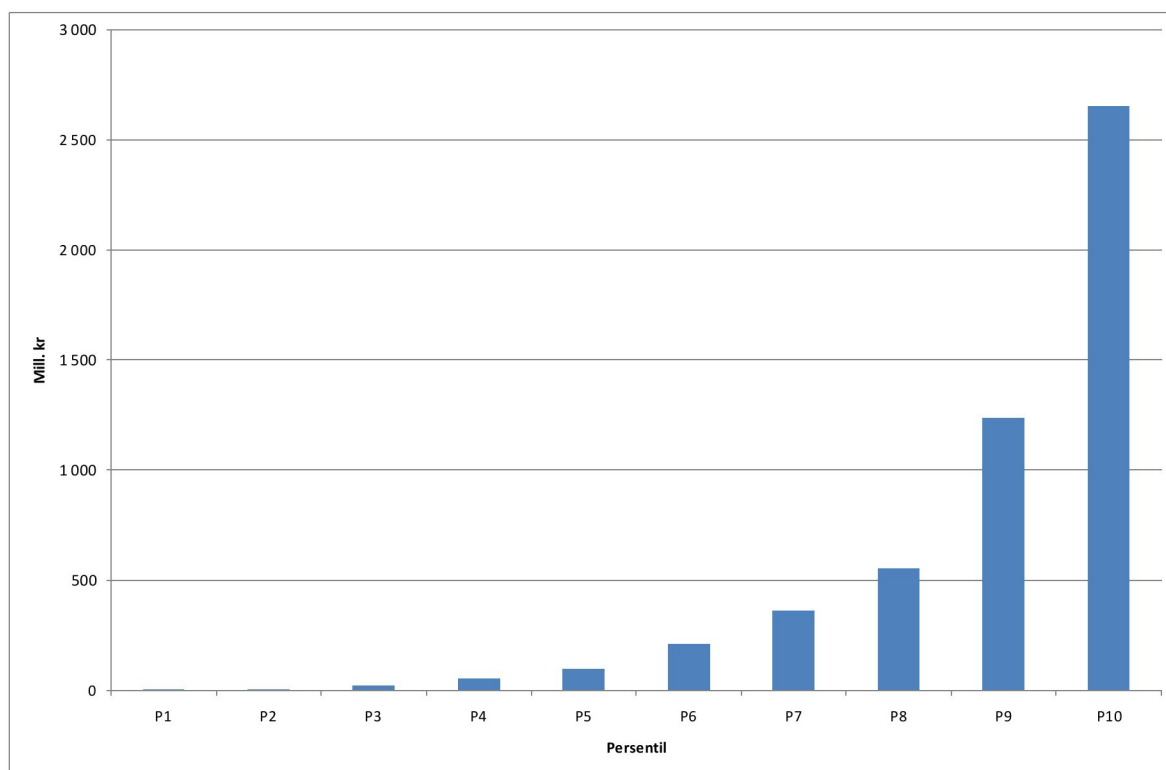
Den store spredningen i absolutte inntekter mellom kommunene gir seg også utslag i fordelingen av inntekter pr. innbygger. I figuren nedenfor viser vi inntektene pr. innbygger i hver enkelt kommune, målt i 1000 kr. Rangeringen av kommuner langs førsteaksen avviker fra forrige figur.

Figur 2 **Inntekter fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger pr. innbygger i kommunene.**
Kroner

Kilde: THEMA Consulting Group, utvalgsundersøkelse blant vannkraftprodusenter, Statistisk sentralbyrå (folketall pr. kommune). 2010-data for naturressursskatt, konsesjonsavgifter og verdien av konsesjonskraft, eiendomsskatt til betaling i 2011.

For å illustrere fordelingen mellom kommuner kan vi også gruppere kommunene i persentiler (eller helt presist desiler). Vi har delt kommunene inn i 10 grupper etter totale inntekter, der de 23 kommunene som har høyest inntekter er plassert lengst til høyre (P10 i figuren). Den øverste persentilen får ca. 50 prosent av de samlede inntektene, de to øverste til sammen rundt 75 prosent. Den nedre halvdel, ca. 110 kommuner, får bare 3,5 prosent av de totale inntektene.

Figur 3 Fordeling av inntekter fra skatter og konsesjonsbaserte etter persentiler. Millioner kr

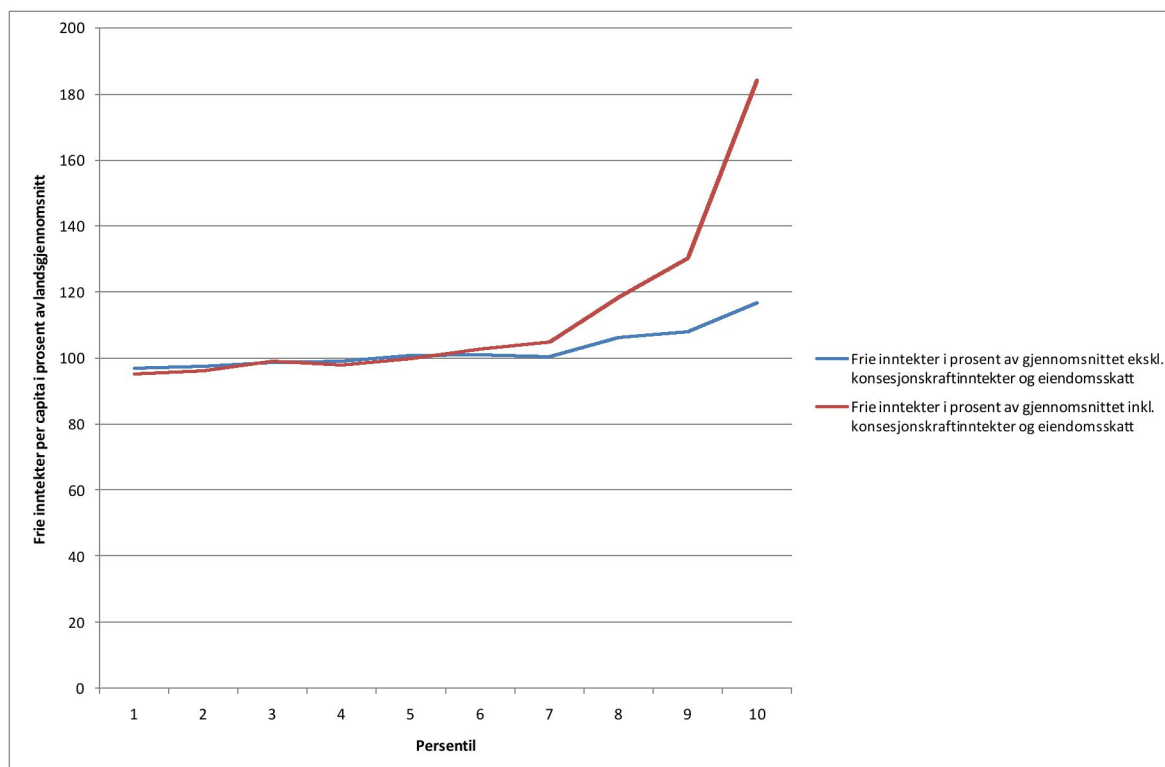
Kilde: THEMA Consulting Group, utvalgsundersøkelse blant vannkraftprodusenter. 2010-data for naturressursskatt, konsesjonsavgifter og verdien av konsesjonskraft, eiendomsskatt til betaling i 2011.

4.3 Samlede kommunale inntekter vs. kraftinntekter

Tallene ovenfor gjelder bare kommunale inntekter fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger i kraftsektoren. Det er også interessant å se på forholdet mellom det totale inntektsnivået i kommunene og kraftinntektene. I figuren nedenfor viser vi gjennomsnittlige frie inntekter pr. innbygger i ulike persentiler med og uten eiendomsskatt og konsesjonskraftinntekter. Inntektsnivået er målt i prosent av landsgjennomsnittet pr. innbygger. Persentil nr. 10 (lengst til høyre i figuren) viser de 10 prosent av kommunene med høyest inntekter fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger per capita. Data for inntekter pr. kommune er 2009-tall hentet fra Kommunal- og regionaldepartementet. Dataene er korrigert for driftsutgifter, slik at vi justerer for det forhold at noen kommuner er billigere å drive enn andre. Dette inntektsbegrepet måler faktiske inntekter og ikke at kommuner med høye utgifter også får høye statlige overføringer.⁴ Den nederste blå kurven viser de frie inntektene før vi tar med skatter og konsesjonsbaserte ordninger, mens den øverste røde kurvene viser det tilsvarende når vi tar med kraftinntektene.

⁴ St.prp. nr. 68 (2008-2009) gir en nærmere beskrivelse av metoden.

Figur 4 Frie inntekter totalt i forhold til inntekter pr. capita fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger. Prosent av landsgjennomsnitt

Kilde: Kommunal- og regionaldepartementet og THEMA Consulting Group, utvalgsundersøkelse blant vannkraftprodusenter. 2010-data for naturressursskatt, konsesjonsavgifter og verdien av konsesjonskraft, eiendomsskatt til betaling i 2011.

Figuren viser at kommunene med høyest inntekter fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger også har de største samlede frie inntektene. Det gjelder både før vi inkluderer kraftinntektene og etter. Kommunene med de høyeste kraftinntektene har altså høye inntekter i utgangspunktet, men forskjellene forsterkes kraftig av skatter og konsesjonsbaserte ordninger.

4.4 Konsekvenser av økt eiendomsskatt

Mange av selskapene i undersøkelsen har rapportert hvorvidt maksimumsverdien for eiendomsskattegrunnlaget er bindende eller ikke. I de tilfellene hvor denne informasjonen er oppgitt, viser det seg at taket i stor grad er bindende, og i mange av de resterende tilfellene ligger eiendomsskattegrunnlaget i nærheten av maksimumsverdien.⁵ Med utgangspunkt i resultatene fra undersøkelsen har vi i THEMA-notat 2011-1 har vi estimert økningen i eiendomsskatt for eiendomsskatten som betales i perioden 2011-2017 dersom maksimumsverdien på 2,35 kr/kWh oppheves. I tabellen nedenfor gir vi en oversikt over den relative økningen pr. år i forhold til gjeldende maksimumsverdi ut fra middelproduksjonen i verkene.⁶ Vi har lagt til grunn en uendret nominell maksimumsverdi på 2,35 kr/kWh.

⁵ Ettersom vi ikke har detaljert informasjon om faktisk produksjon de siste årene pr. verk, bare oppgitt middelproduksjon, kan vi ikke estimere eiendomsskattegrunnlaget pr. kWh eksakt. Vi har heller ikke detaljert informasjon om eiendomsskattesatsen i samtlige kommuner. Dette gir en god indikator på nivået på eiendomsskattegrunnlaget i verkene hvor maksimumsverdien ikke er bindende.

⁶ For 2011 er eiendomsskatten allerede skrevet ut på grunnlag av ligningen for 2009. Vår beregning i tabellen ovenfor må derfor tolkes som en illustrasjon på hva eiendomsskattegrunnlaget ville ha blitt uten en maksimumsverdi allerede ved 2009-ligningen.

Tabell 2 Eiendomsskattegrunnlag og relativ økning 2011-2017. Kr/kWh og prosent av maksimumsverdi

År	Eiendomsskattegrunnlag kr/kWh uten maksimumsverdi	Økning relativt til maksimumsverdi 2,35 kr/kWh
2011	3,85	66 %
2012	5,57	141 %
2013	6,38	175 %
2014	6,17	167 %
2015	5,98	158 %
2016	5,31	129 %
2017	4,72	104 %

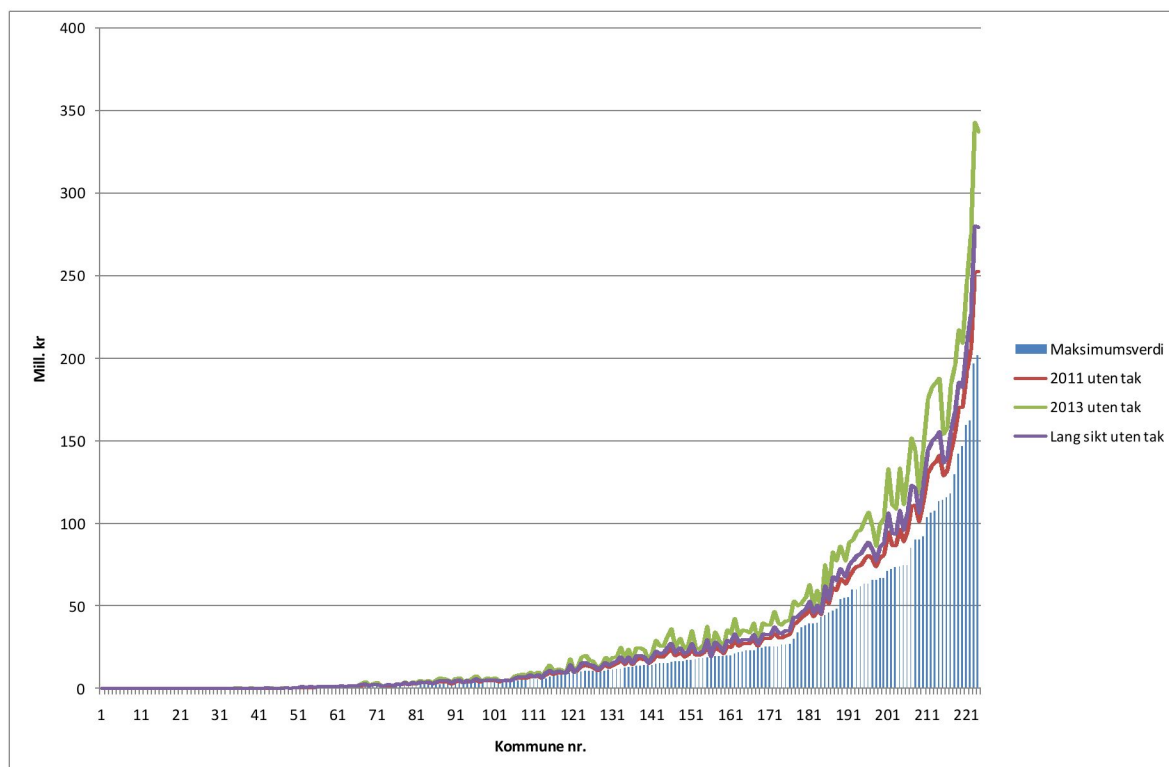
Kilde: THEMA Consulting Group (2011)

For å illustrere konsekvensene av å fjerne maksimumsverdien, viser vi i figuren nedenfor totale inntekter fra skatter og konsesjonsbaserte ordninger pr. kommune i følgende tre scenarioer når vi beregner eiendomsskatten uten maksimumsverdi:

- 66 prosent økning i eiendomsskatten (kort sikt, 2011)
- 175 prosent økning i eiendomsskatten (maksimal økning, 2013)
- 100 prosent økning i eiendomsskatten (lang sikt, fra 2017)

Vi har for enkelhets skyld lagt til grunn at maksimumsverdien er bindende for samtlige kraftverk i referansetilfellet (serien *Maksimumsverdi*, vist som kolonner i figuren) og at eiendomsskattesatsen er 0,7 prosent i alle kommuner. Det fører til at vi trolig overvurderer effekten av å fjerne maksimumsverdien noe. Feilmarginen blir likevel liten. Avviket mellom maksimumsverdien og faktisk eiendomsskattegrunnlag er etter alt å dømme lite for de verkene hvor maksimumsverdien ikke er bindende. Det finnes kommuner som opererer med en lavere skattesats, men det store flertallet av vertskommunene opererer med 0,7 prosent.

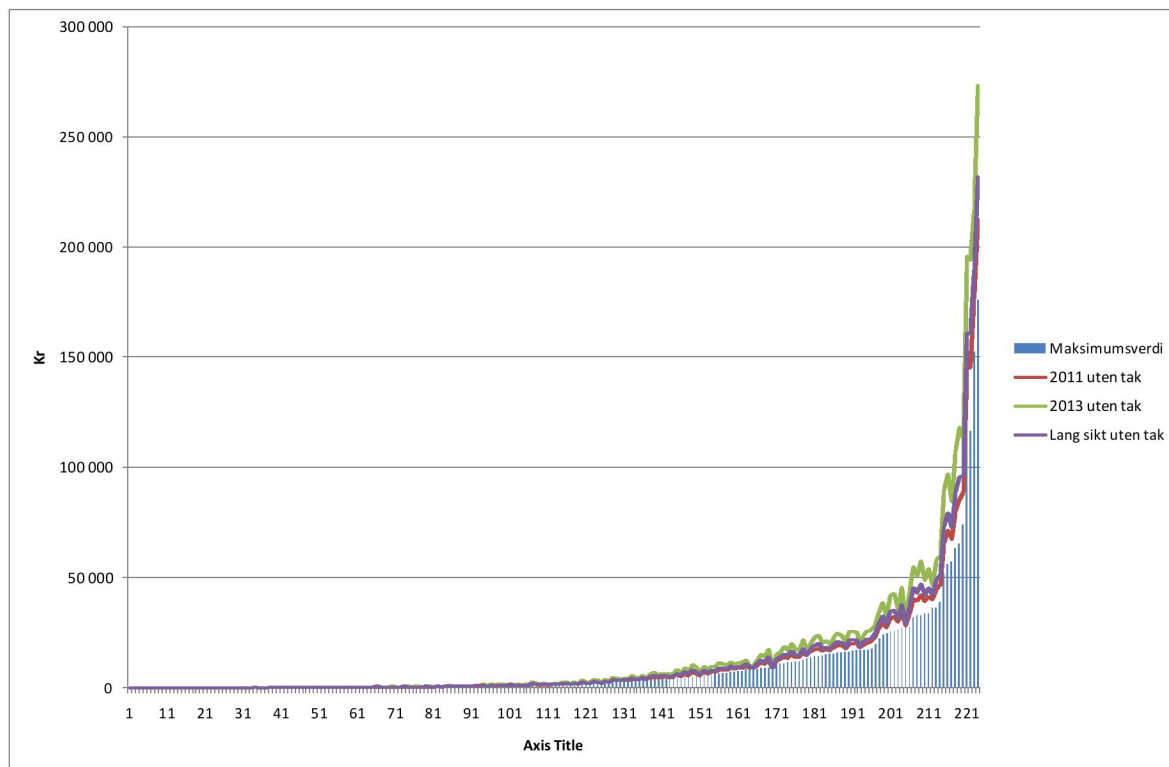
Figur 5 Virkninger på inntekter pr. kommune av å fjerne maksimumsverdien for eiendomsskatten. Millioner kr

Kilde: THEMA Consulting Group, utvalgsundersøkelse blant vannkraftprodusenter. 2010-data for naturressursskatt, konsesjonsavgifter og verdien av konsesjonskraft, eiendomsskatt til betaling i 2011.

I figuren nedenfor viser vi de tilsvarende konsekvensene i kroner pr. innbygger.

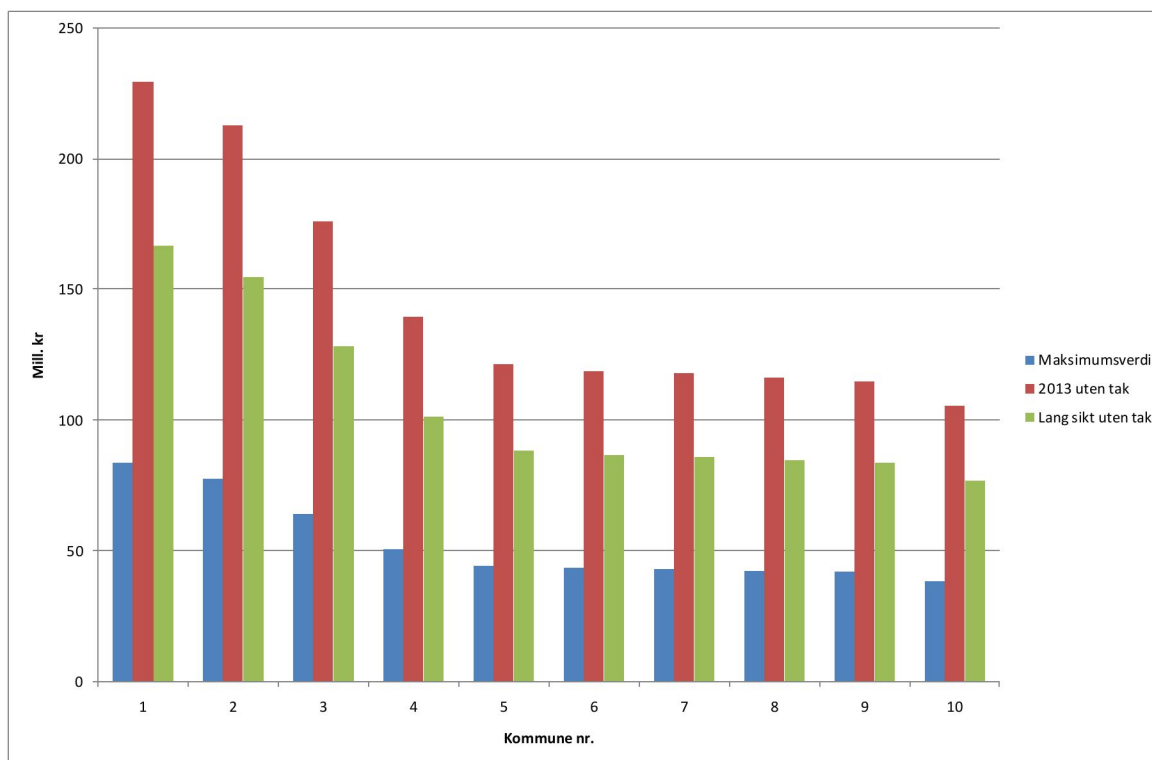
Figur 6 Virkninger på inntekter pr. innbygger pr. kommune av å fjerne maksimumsverdien for eiendomsskatten. Kroner

Kilde: THEMA Consulting Group, utvalgsundersøkelse blant vannkraftprodusenter. 2010-data for naturressursskatt, konsesjonsavgifter og verdien av konsesjonskraft, eiendomsskatt til betaling i 2011.

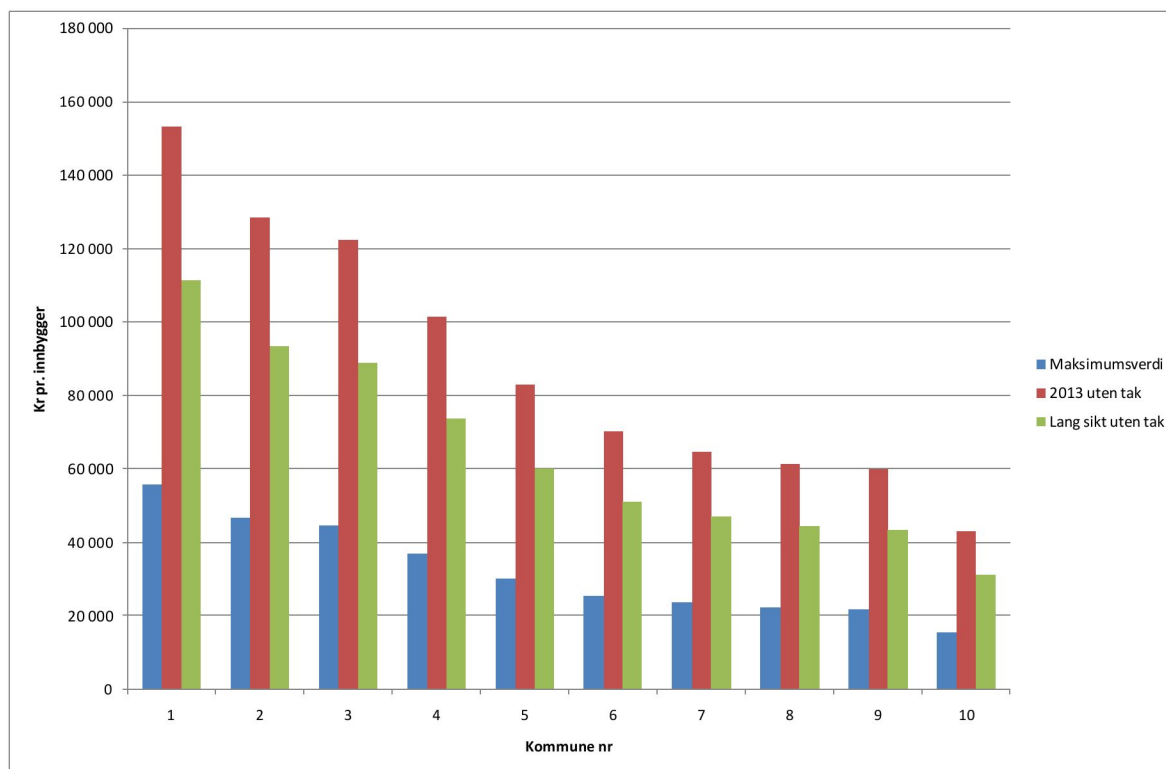
Endelig har vi sett nærmere på konsekvensene for de 10 kommunene med høyest inntekter fra eiendomsskatt på vannkraftverk totalt sett og pr. innbygger. Merk at utvalget av topp 10-kommuner er forskjellig avhengig av om vi måler eiendomsskatten totalt eller pr. innbygger. Vi viser først konsekvensene av å fjerne maksverdien med hensyn til totale inntekter, deretter pr. innbygger. Vi viser både de mellomlangsigtede konsekvensene (eiendomsskatteåret 2013) og de langsigtede (eiendomsskatteåret 2017). Vi ser bare på eiendomsskatt i figuren.

Figur 7 Virkninger på eiendomsskatteinntekter pr. kommune for de 10 største mottakerne av eiendomsskatt av å fjerne maksimumsverdien. Millioner kr

Kilde: THEMA Consulting Group, utvalgsundersøkelse blant vannkraftprodusenter. 2010-data for naturressursskatt, konsesjonsavgifter og verdien av konsesjonskraft, eiendomsskatt til betaling i 2011.

Figur 8 Virkninger på eiendomsskatteinntekter pr. innbygger pr. kommune for de 10 største mottakerne av eiendomsskatt av å fjerne maksimumsverdien. Kroner

Kilde: THEMA Consulting Group, utvalgsundersøkelse blant vannkraftprodusenter. 2010-data for naturressursskatt, konsesjonsavgifter og verdien av konsesjonskraft, eiendomsskatt til betaling i 2011.

REFERANSER

Econ Pöyry (2009): *Kommunale skatter og konsesjonsbaserte ordninger for kraftproduksjon*. Econ-notat nr. 2009-043.

Finansdepartementet (2011): *Høringsnotat om maksimums- og minimumsreglene i eiendomsskatten for kraftverk*.

Prop. 1 LS (2010–2011): *Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak og stortingsvedtak) for budsjettåret 2011. Skatter og avgifter 2011*.

St. meld. nr. 68 (2008-2009): *Kommuneproposisjonen 2010*.

THEMA Consulting Group (2011): *Kapitaliseringsrenten i formuesverdiberegningene*. Notat 2011-1.